Ч. 167. Середа 11 серпня (29 липня) 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

## Вісти полїтичні.

*Акция дра Ґломбіньского і справа парляментарна. — Буковиньска реформа виборча. — Справа кретийска. — Подїї в Ішпанїї.*

„Sł. Pol.“ подає о акциї презеса Кола польского слїдуючу інформацию: Презес Кола польского, др. Ґломбіньский приїхав вчера з Монахова до Відня. На основі розмови яку мав наш віденьский кореспондент з презесом Кола, можу донести, що запрошеня вислані до поодиноких партий, слїдували зі взглядів на вискazані зі сторони многих предсїдателїв партий бажаня. Конференция яка відбуде ся 17 с. м. не буде мати характеру конференциї предсїдателїв клюбів.

На питанє поставлене в справі характеру конференциї відповів презес Кола польского, що не приходить з проґрамою з гори виготовлeною. Конференция не буде анї за правительством анї против правительства. Конференция не має нїчого спільного з чутками о реконструкциї кабінету. Предметом єї має бути виміна гадок о відносинах полїтичних, як они представляють ся перед скликанєм соймів і парляменту. Розходить ся о необовязуючий контакт що до условий, які запоручили би можність спокійної і успішної роботи в парляментї. — Я не оптиміст — говорив др. Ґломбіньский — щоби я припускав, що конференция тота усуне всякі трудности, які опановують ситуацию. Коли однак предсїдателї партий являть ся, коли послїдує виміна гадок, коли настрій уложить ся користно, буду вдоволений, бо буде певність, що дальші пертрактациї суть можливі.

„Sonn. u. Montagsztg.“ доносить, що серед парляментарних кругів розпочинає ся живий рух в цїли заведеня правильної роботи в Радї державній. Парляментарні круги набирають сьвідомости того, що зроблене парляменту здібним до роботи єсть справою дальшого єствованя палати послів.

Більшість партий не хоче допустити до розвязаня Ради державної, бо не єсть приготовлена до борби виборчої. Ситуацию утрудняє лиш то, що за богато єсть кандидатів на теки мінїстерияльні. Яко головним услівєм движеня парляменту єсть після згаданої ґазети залагодженє нїмецко-ческої справи бодай до тої точки, щоби новий кабінет не був виставлений на евентуальні критичні вибухи народного невдоволеня в Чехії.

В справі буковиньской соймової реформи виборчої доносять з Черновець: Референт бар. Гормузаки кінчить вже виготовлене проєкту соймової реформи виборчої. В послїдних днях конферував він з проводирями партий. Обговорювано головно подїл округів виборчих. В найблизших днях будуть обговорювати ту справу Нїмцї. По оголошеню висліду тих конференций приступить бар. Гормузаки до викінченя проєкту, що наступить мабуть з кінцем сего тиждня. Бар. Гормузаки конферував також кілька разів з президентом краю Бляйлебеном в цїли вивіданя становища правительства. Припускають, що Бляйлебен поручить правительству приняте сего проєкту.

Справа кретийска заострила ся так, що великі державы европейскі змушені аж вмішати ся до неї щоби не допустити до вибуху війни. Підчас коли на Кретї внаслїдок того, що державы европейскі зажадали усуненя грецкої хоругви, межи тамошним грецким населенєм заворушило ся так, що єсть обава вибуху якоїсь революциї, то знов між Турками веде ся сильна аґітация против відступленя Крети. Виразом тої аґітациї стало ся оногдашне віче оттоманьске в Солуни, на котрім ухвалено резолюцию, взиваючу всї відповідні чинники, щоби старали ся забезпечити пошановане прав Туреччини до сего острова. В резолюциї сказано, що Крета єсть нероздїльною частию оттоманьскої державы а нарід протестує против того, що одвічальні чинники не поступають

---

5)

## Він не оженив ся.

З нїмецкого — Фридриха Тіме.

(Дальше).

— Пане доктор — промовила панї Фоґльова спокійно — маю з вами щось важного поговорити.

— Прошу, кажіть — сказав він і встав з місця занепокоєний єї торжественним тоном. Він щось прочував і серце в нїм зачало бити ся. Він не мав сьвідомости того, мов би щось злого зробив, але все таки совість в нїм відозвала ся. Отже він ще до неї обернув ся, але спустив очи в долину.

— Ви знаєте — говорила панї Фоґльова дальше надумавшись хвилинку — які ми люди. Маєтків не маємо, пане доктор, але жиємо чесно — не накидаємось певно нікому.

— Так, то правда — потвердив він і зачав знову робити собі надію, що той вступ означає якийсь байдужний предмет.

— Нікому — повторила она з нагою — нікому! Анї я анї Ґертруда! Та й ми також маємо якусь свою гордість!

Він потакнув головою на знак, що годить ся на то.

— Але я матїр — говорила она дальше піднесеним голосом. — Виджу як моя дитина тратить найкращі лїта, чую як люди говорять і дивують ся, чому давно ожиданий крок вже раз не наступив. Отже видите, я була би певно не рішила ся перша порушити сю справу, як би вчерашний вечір не переконав був мене на певно, що так єсть як цїлий сьвіт говорить. Ґертруда що правда ще сумнїває ся о тім, не хоче менї вірити, але я певна моєї справи. Чи може не правда, пане докторе, що я не помиляю ся?

Она обминала справу і не сказала виразно нїчого, але кандидат аж надто добре єї зрозумів. Отже тепер треба було конче сяк або так сказати. Струни, котрої він сам не важив ся порушити, доторкнув ся тепер хтось иньший. Він мусїв тепер не лиш — нї, сказати, він мусїв таки говорити!

А все таки він і тепер не хотїв говорити — бодай не хотїв правди сказати.

Важко зітхаючи і цїлий почервонївшись міг він лиш з трудом „ві—нї“ сказати. Але в сїм случаю було й того досить, бо прецї звістна річ, що й молоді мужчини в такім положеню стають дуже заклопотані і можуть ледви на силу вимовити рішаюче слово.

Тріюмфуючи і позбувши ся великого тягару, підняла вдовиця голову висше в гору.

— Я знала, що я добре говорила — сказала она. — Бідна Ґертруда, якаж она буде щаслива, бо мушу вам зрадити, що она вас дуже щиро полюбила і то вже від давна, вже від богато лїт! Так, що ізза вас не хотїла за нїкого иншого віддати ся.

Кандидат лиш на силу вдержав ся, що не застогнав на весь голос. Нещасливий лише що був спамятав ся і хотїв матері сказати, що она его зле зрозуміла, аж ось вчув слова, котрі его мов палкою приголомшили! Отже то ізза него она відмовила всїм женихам, ізза него ждала рік за роком в тій певній надії, що він — о Боже, Боже, що він то довідає ся! Она замкнула ему рот на завсїгди. Радше хиба зробить з себе жертву, як щоби тоту благородну людину мав на цїле житє зробити нещасливою, так тяжко єї вразивши. Прецї она така добра, така мила — потїшав він сам себе. — А хто знає, що може стати ся — в теперішних часах.

Дальше не дійшов в своїм розважаню, неумолима матїр розвіяла его послїдну надію.

— Коли так — говорила она дальше — то ліпше гій прикрій конечности зробити раз конець. Ви будете могли небавком удержати жінку, отже длячого має Ґертруда без потреби тратити свої найкращі лїта? Атже ви обоє не такі то вже за молоді. Я гадаю, що й ваші родичі будуть такої самої гадки, що й ми.

— Певно, що так — сказав Борншайн на силу.

— Отже видите, то бодай буде можна явними заручинами заткати рот тим всїляким цокотухам. Чи як ви гадаєте.

— А вже що так.

— Колиж би то мало настати?

— Коли? Ну — то —

— То може в недїлю вечером. Аж до тої пори можете казати обручки поробити.

— Коли так гадаєте — я — коли схочете менї повірити —

Она усьміхаючись устиснула его руку. — Я воліла би, щоби Ґертруда сама одна остала

після волї народу. Резолюцяю ту ухвалено доручити великому везирови, палатї послів, сенатови, послам чотирох опікунчих держав, грецкому послови в Константинополи і вальому в Солуни.

З Константинополя доносять вині: Амбасадори держав, що опікують ся Кретою поробили у Порти однозгідні кроки в справі послїдної турецкої ноти, врученої грецкому правительству в Атинах. В сїй самій справі доносить віденьский „Fremdenblatt“: На просьбу грецкого правительства і на поручене австро-угорского правительства інтервенював австро-угорский амбасадор в Константинополи у Порти в дусі мира. Амбасадор вказав на небезпечність, яку може викликати евентуальна грецко-турецка війна. До сего додає „Fremdenblatt“: Хоч справа та обходить поправдї чотири держави, що опікують ся Кретою, то мимо того дві головні держави середної Европи видять ся спонуканими інтервенювати, коли розходить ся о удержане мира. Сю інтервенцяю другої держави середної Европи пояснює „Nordd. Allg. Ztg.“ дружбою і пише так: Мимо того, що Німеччина не есть безпосередно інтересована справою Крети бо належить она до держав опікунчих, то однак правительство поробило „дружні“ представленя в справі мирного залагодженя запутанин.

Здає ся, як колиб революция в Ішпанії була лиш хвилево здушена, бо она зачинає знов віджиати. З Барцельони доносять, що невдоволені робітники підпалили в суботу дві фабрики. Коли сторожа пожарна, яка зараз наспіла, хотіла огонь зльокалїзувати, почали робітники до неї стріляти. Завізване на поміч войско почало стріляти і убило 10 людий. Заносить ся на повторене ґенерального страйку і революциї при помочи карлїстів.

Специяльний кореспондент парижского „Matin-а“ доносить з Барцельони, що посол Леру вертає з Буенос Аірес з великою сумою гроший, котру зібрав серед Ішпанців полудневої Америки на піддержане революциї в Ішпанії. Коли би Леру'ови удало ся дістати до Катальонії, то революция повторила би ся з подвійною силою, бо він має серед населеня велику популярність і був би якраз тим чоловіком, котрий міг би зворохобити маси.

# Новинки.

**Львів, дня 10-го серпня 1908**

**— В справі налїплюваня т. зв. „добродійних марок“** на переписні листки пояснює мінїстерство торговлї, що доси накладано кари (т. зв. Nachporto) на картки, на котрих були налїплені такі марки з передної сторони на правім боцї. На такі марки або значки з малюнками накладано кари після тарифи для листів, а накладано їх тому, що після почтових приписів як для внутрішного обороту в державі так і за границею сей правий бік передної сторони картки призначений виключно на адресу відбирателя та для ужитку почтових урядів, тому, що се місце як раз вистає на се. За те адресатови остає друга сторона і лївий бік передної сторони, де може крім кореспонденциї налїплювати приватні марки, значки з малюнками і т. д.

**— Оферти на будову нафтових резервоарів.** „Wiener Zeitung“ оголошує конкурс на оферти на запевнене робіт при виконаню державних земельних резервоарів на сиру ропу в Дуброві колцецькій коло Дрогобича. Підприємцї можуть зголосити свої оферти в галицкім намістництві у Львові до дня 17 серпня с. р. по 12 годину в полудне. Предметом оферти есть виконане 36 земельних резервоарів в обемі по 1.500 цистерн. Будову має ся виконати в 4 ґрупах по 8 резервоарів і 1 з чотирма резервоарами, або в однй ґрупі 36 резервоарів разом. Пляни проекту, опис будови та загальні і подрібні условини можна оглянути в намістництві у Львові, у воднім відділї до 16 серпня с. р. включно. В сїм департаментї можна дістати копії пляну і друки на внесене оферти. Близші постанови містять усліва будови.

**— Научні екскурзиї.** Фізіоґрафічна комісия Наукового тов. ім. Шевченка у Львові, що поставила собі за задачу всесторонно розслїджувати українські землї, уладжує сих ферий оттакі три екскурзиї 1. др. Стефан Рудницкий робити-ме ґеоґрафічно ґеольоґічні розслїди Днїстрового русла й чорногорского гірского гнїзда, 2. др. Іван Раковский др. Іван Зїлиньский виїздять на етнольоґічно-антропольоґічні дослїди на теренї галицкої Волиня (Брідщина й Сокальщина), а 3. д. Володимир Зенько вести-ме етнольоґічні студиї на Подїлю. Нїчого й додавати, що вислїди сих екскурзий залежати муть у великій мірі від підмоги, яку дослїдникам уділить наше громадяньство по провінциї, про яку не хочемо сумнїватн ся, а за яку наше наукове товариство буде щиро вдячне.

**— Вижниця знов погоріла.** Нині досьвіта около 2 год. вибух знов огонь у Вижници і згоріла греко-православна церков та 12 домів. До 5 год. рано огонь зльокалїзовано.

**— На хлїборобску виставу в Стрию** надійшли між иншими отсї зголошеня: Філїя „Сїльского Господаря“ в Олеську (плян своєї овочевої шкілки і плян садів розложених в Олеську); Головний Січовий Комітет в Коломиї (картини, які відносять ся до січового руху, убори, відзнаки і т. п.); о. Г. Воднар зі Свистїльник (пасїчничі приряди і меди): Олександра Кишакевич в Бортятина (настільник і деревяну тарілку); Василь Сїдельник з Підмихайловець (наколїсну мотику ручну і кінну, збірку виробів різьбарских з Лемківщини, модель хати селяньскої з глини і капусту годовану на салїтрі); М. Воляньска з Криворівнї (гуцульскі вироби деревні і ткацкі і писанки); Юрко Тихий з Лїщина (жито, пшениця, ячмінь, овес і лен); Мих. Корецкий з Лїщина (жито); Никола Лаврів з Берлїг (соломяні вироби, а то: кошики на хлїб, коші на зсип збіжа, витирачки, кобілки з лозини і кошики); Іван Форович зі Скольго (кіньскі підкови і для волів); Петро Заяць (модель бойківскої хати і моста); Волод. і Юліян Вариводи з Угорец (скіри зі серн, галунки, модель гуцульскої хати,

---

на сьвітї, як щоби мала віддати ся за чоловіка, котрий єї не достойний. Але вам можу охотно єї повірити; від нинї я спокійна о єї будучність. З вас на скрізь честний чоловік, пане доктор — а яка буде для вас Ґертруда, то ви й самі знаєте. З обох сторін не робить ся нїчого на ослїп. Она має якраз то, чого вам брак, зверхну зручність, і енерґію. Чей згодите ся на то, щоби заручини відбули ся зовсїм тихо?

— Та — я би так волїв.

— Але здержіть ся аж до недїлї вечера — не дайте дївчинї нїчого пізнати, зробимо їй несподїванку! Побачите, як она не буде знати, що з нею діє ся, яка она буде дуже щаслива!

Запопадлива матїр вийшла така безжурна і весела як давно вже не була. То така успокоююча гадка для матери, котра старіє ся, коли знає, що єї люба донечка забезпечена та ще й добре забезпечена.

А Фридрихови Борншайнови станули очи стовпом як тому, котрий вже не може спамятати ся, котрий не знає, що з ним стало ся. Він, бачите, таки не був з тих, що то самі лагодять собі свою долю. Судьба сама о нїм порішила.

Сїв наконець в покорі, щоби сповістити своякїв о події, яка має відбути ся, та запросити на неї родичів і сестри а відтак вибрав ся замовити обручки.

6.

Важний крок, перед котрим стоїть чоловік, надає тому, котрий хоче его зробити, чувства важности, котре его підносить і одушевляє. Він стаєсь героєм якоїсь важної події, котра одностайність спокійного горожаньского житя лиш рідко перериває. То чувство підносило й Фридриха Борншайна трохи понад вимушене і дивне положене — ба, коли торжество заручин на него віддїлало, коли панї Фоґльова і его родичі новий союз поблагословили і коли Ґертруда перший раз нїби сама з себе припала до его грудий і щиро его обняла а єї сьвіжі уста до его притиснула, тоді опанувало его не знане навіть в такій хвили чувство розкоші, его житє набрало нової повабности збільшеної ще тою гордостию, що міг перший раз притиснути якусь женщину до свого серця.

В слїдуючих днях позістав той настрій незмінений, бо до прочих притягаючих средств прилучила ся ще й повабність нового в своїм родї посїданя. Було то щось так нового, інтересного і ущасливляючого зносити ся в той спосіб з молодою дївчиною, передовсїм же для него, котрий доси споглядав на молоді дами як на ті сонця, котрі годі осягнути, як на сотворіня з якогось висшого сьвіта. Тепер вже само собою розуміло ся, що він і Ґертруда, котрі цїлими роками мимо найщирійшої дружби були принятим звичаєм віддїлені від себе мов залїзним муром, пестили ся і цїлували ся. Дивний сьвіт, думав він собі нераз, для чого то лиш нагло таку ріжницю робить!

Розуміє ся, що він тепер по заручинах випровадив ся, бо панї Фоґльова єму то розтолкувала, що то для них обоє якось не яло ся, щоби они тепер обоє разом мешкали.

Кандидат послухав без опору, хоч то єму якось не могло поміститн ся в голові, длячого він, хоч тілько лїт мешкав з Ґертрудою в однім домі і то нїкому не робило згіршеня, тепер нараз недостойний того, хоч єму молода дама яко наречена далеко близша.

— — — — — — — — — — —

Може в три недїлї по своїх заручинах побачив він Марґу Доранївну в театрі. Такою красною як сего вечера він ще єї нїколи не видів; коли вертав домів, лиш о нїй думав і перебув часть ночи таки в повній розпуцї. Єму здавало ся вже, що він помирив ся зі своєю судьбою, а тепер пізнав, що то лиш зворушене подій, новість его стану так его затуманили, що він призабув на свої дїйстні чувства.

Образ Марґи стояв єму перед очима і він відчуваючи вину в своїм серци через два слїдуючі дни не показував ся своїй нареченій, оправдуючись пильною роботою.

Вість, яку він одержав, ще збільшила его горе. В бібліотецї стрітив ся він з одним товаришом, з котрим давнїйше жив собі досить щиро.

— Знаєш, Борншайне, хто заручив ся? — спитав той підчас розмови.

— Хтож такий?

— Панна Доранївна.

Він на хвильку аж поблїд. — Так? — спитав він і старав ся надати свому голосови байдужности. — З ким же?

— З купцем Ганкем — кажуть, що він богач.

Тим лїпше для неї.

Єї родичі були би волїли чоловіка зі сталою посадою. Я сходжу ся з єї братом. А чи знаєш, Борншайне, що Марґа мала око на тебе?

— На мене?

— А так; она аж тоді рішила ся віддати ся за Ганкого, коли ти вже був заручив ся. Ну, але то нїчого, твоя наречена може завсїгди сьміло станути побіч неї.

Приятелеви анї на думку не прийшло яку бурю чувств він викликав в груди молодого мужчини. Тота повінь, яку він нїби то відвернув від себе, знов залила его з цїлою силою. Марґа інтересувала ся ним, — міг би був з нею оженити ся, бути щасливим! Єго звязь видавала ся єму щораз більше ненавистним примусом, ланцухом, котрий повинен був розірвати. Она тиснула єго тим більше, що тепер не було вже нїякого виходу для него.

(Конець буде).

збірки рогів і сітки з волося для пань на фризури, роботи місцевого населення); М. Бобовник з Суходола (огірки); Іван Левиньскій зі Львова (майоліку, теракоту і глиняні начиня). Комітет повідомляє, що річий на виставу без попередного зголошеня безусловно не прийме. Речинець зголошень минає дня 10 серпня. — Зголошені на виставу предмети, які не підлягають скорому зіпсутю, належить при слати в цїли упорядкованя на виставі до дня 5 вересня, а підлягаючі скорому зіпсутю найдальше дня 16 вересня с. р. на адресу Краєвого Союза господарско-молочарского в Стрию.

— **Пригадуємо,** що перша хлїборобска виставa в Стрию буде отворена 19 го вересня с. р. Кожде село, кождий сьвідомий господар повинен взяти участь в тій вистаї — виставляючи найдобірнїйші плоди своєї ріллі і працї. Зголошеня належить слати на адресу: „Краєвий союз господарско молочарский в Стрию".

— **Дрібні вісти.** Товариство „Просьвіта" має 11.947 членів; з тих 8.537 заплатили вкладки вже за 1909 р., а 3.410 залягають з вкладками від 1908. Коли би до сего дочисляти ще й тих членів, що залягають з вкладками більше як за два роки, то всїх членів мала би „Просьвіта" 19 323. — На зборах в Стрию дня 8 с. м. ухвалили тамошні Русини ставити свого кандидата на посла до сойму на місце бл. п. Фрухтмана і вибрано в тій цїли комітет з 25 осіб. — В Неполомицях коло Кракова арештував місцевий капраль поліційний капітана (рітмайсгра) від уланів за галабурди які тої виробляв в шинку в ночи і замкнув єго в громадскім арештї. — Віче в Краснім, скликане пос. Петрицким, розвязав правительственний комісар. — Стоячий в Станиславові 58 полк піхоти вимашерував дня 9 с.м. на маневри; нинї дня 10 с. м. відходять із Станиславова дві батериї 30 полку артилериї, а дві другі підуть дня 17 с. м., дня 19 відійде 20 полк краєв. оборони, а наконець дня 14 с. м відійде 33 полк артилериї. З маневрів верне залога дня 4 вересня.

— **Дирекция приватної женьскої семинариї учительскої з руским язиком викладовим у Львові** (ул. Мохнацкого ч. 12. I. поверх), подає до відомости: Вписи учениць на шкільний рік 1909/10 відбудуть ся в днях 1., 2. і 3. вересня в годинах від 9—12. рано і від 4—6 по полудни. До вписів можна зголошувати ся в Дирекциї устно або письменно, при чім треба: 1) зложити 4 К вписового; 2) ви повинни точно дві вписові карти, а хто вперве записує ся, має також предложити: а) метрику уродженя; б) сьвідоцтво шкільне з послідного півроку: в) сьвідоцтво здоровля виставлене правительственним лїкарем на урядовім бляикеті; г) декларацию родичів, взглядно опікунів, що оплату шкільну платити будуть правильно що місяця з гори. Услівєм принятя до I. кляси побіч вимаганого підготовленя є також укінчений з початком вересня 15. рік житя. Вступний іспит до I. кляси обнимає отсї предмети: релїгію, рускии язык, польский язик, нїмецкий язик, ґеоґрафію й історию, фізику, рахунки і ґеометрию. З язиків, руского, польского, нїмецкого і з рахунків відбуває ся іспит устний і письменний, з прочих предметів тілько устний. Вимоги з поодиноких предметів є слїдуючі: 1) з науки релїгії: материял з підручника „Більший християньско католицкий катехізим для шкіл народних, з учебника I. Деґабра переложив і для гр. кат. обряду приладив А. Тороньский". Головні річи з історії біблїйної (коротка іст. бібл. старого і нового завіту для шкіл народних, А. Тороньского), з літурґіки і історії церкви. 2) З руского і польского язика: плавне і поправне читанє і оповіданє прочитаного. Вправне і плавне володінє обома язиками, так в мові як і в письмі. Знанє граматики рускої і польскої в обсягу підручників: а) „Методична граматика рускої мови для IV. кляси шкіл 5 і 6 клясових, уложена В. Коцовским і I. Огоновским. Друге поправне видане у Львові 1904"; б) Правила „рускої правописи", Львів 1904. Накладом ц. к. Видавництва книжок шкільних; в) Zwięzła gramatyka języka polskiego na klasę IV. szkół ludowych, ułożona przez Franciszka Konarskiego". 3) З нїмецкого язика: плавне і поправне читанє і оповіданє прочитаного уступу, вибраного з читанок для шкіл видїлових. З граматики знанє правильних і неправильних форм в відмінах іменників, прикметників, заіменників і дієслів; розбір реченя. Яко підготовлене до тих вимогів при іспиті вимагає ся знаня нїмецкої читанки, приписаної для III., IV. і V. кляси школи видїлової: „German, Deutsches Lehrbuch für Mädchen-Bürgerschulen" і „Langraf M. Deutsche Sprachlehre mit Uebungsaufgaben". 4) З історії і ґеоґрафії: знанє ґльоба, огляд всїх частий сьвіта і океанів, читанє мап. Знанє ґеоґрафічних відносин рідного краю. 5) З фізики: пояснене звичайних явищ фізичних в природі; знанє найважнійших приладів фізичних. 6) З природної історії: опис найважнїйших зьвірят, ростин і мінералів рідного краю. 7) З рахунків і ґеометрії: вправність в чотирох головних діланях рахункових цїлыми числами і дробами, рахунок заключеня; вправне численє в памяти. Найважнїйші відомости з науки о формах ґеометричних. Крім того треба виказати вправу в каліґрафії, в рисунках і в роботах ручних, предложити взори читкого і вправного письма, взори рисунків орнаменту ґеометричного і взори виконаних робіт ручних. Надто пожаданий є голос, музикальний слух, і музичне підготовлене, що можна виказати вправним відспіванєм якої знаної піснї. Від вступного іспиту до 1 кляси можуть бути увільнені учениці, що скінчили V. клясу видїлової школи. Іспити поправчі відбудуть ся дня 1, 2 і 3 вересня. Шкільний рік 1909/10 розпічне ся дня 6 вересня торжественним богослуженєм, на яке мають явити ся безуслівно всї вписані учениці.

— **Педаґоґічний кружок в Луцї** а при нїм і бібліотеку основали народні учителї судового повіта Лука. А що бібліотека має на цїли піднести не лиш уровень їх фахових відомостий, але також причинити ся до розбудженя національної самосьвідомости серед тамошного населеня, то основателї, які борють ся з браку фондів, звертають ся до ширшого загалу нашої патріотичної суспільности із завізвом і уклінною просьбою, щоб підпомогла їх у сїм дїлї, присилаючи книжки всякого змісту на адресу п. Михайла Скорика, завідателя школи в Луцї, почта в місци.

— **Зловленє убійника.** Комісар поліциї п. Лукомский придержав Костя Іванця, за котрим золочівский суд карний пошукував за убийство в цїли рабунку, якого Іванцьо допустив ся перед двома тижнями. Прибувши до Львова Іванцьо гуляв за зрабовані гроші. Переслуханий подав насамперед кілька фальшивих назвиск і випирав ся всего, але наконець признав ся. Іванцьо має 39 лїт, єсть налоговим злодієм і був в 1899 р. на завсїгди виданий зі Львова. При арештованім знайдено значнїйшу готівку, револьвер і т. п.

# Телеґрами.

**Константинополь** 10 серпня. Амбасадори держав опікунчих — як доносять турецкі ґазети — заявили, що, що Порта в критийскій справі не має звертати ся до Греції. Крета єсть добром повіреним в руки держав опікунчих, котрі небавком розпічнуть в тій справі переговори з Портою. Грецкі офіцири на Креті не мають ніякої звязи з грецкою армією.

**Константинополь** 10 серпня. Рух бойкотовий звернений против грецкої торговлї мав розпочати ся в Трапезунтї, Смирнї і кількох румелійских містах. Поліция сконфіскувала в Константинополи грецкі патріотичні образи.

**Константинополь** 10 серпня. Положенє в Ємен єсть грізне. Валї подав ся до димісиї позаяк Порта не увзглядняла єго предложеня в справі висланя помочи. Порта наміряє оголосити стан облоги і видати зарядженє в цїли охорони зелїзницї до Мекки.

**Штокгольм** 10 серпня. Часописи доносять, що муж довіря краєвої орґанізациї робітничої виїхав до Америки, щоби там серед Шведів збирати гроші до страйкової каси.

**Петербург** 10 серпня. Вість о приїздї князя Ціль-еш-Султанех до Тегерану не потверджує ся. В дорозі до Тегерану одержав він від проводирів націоналїстів заказ приїзду до Тегерану і порученє вертати назад до Ґілян.

**Мадрид** 10 серпня. Заповіджені в Катальонії страйки не вибухли. Мінїстер справ внутрішних увіряв, що скоро настане порядок буде знесене застановлене конституцийних запорук.

**Лїсбона** 10 серпня. Монархістичні маніфестациї в Браґа відбули ся без ніяких наслідків. Порядку не нарушено.

# Рух поїздів зелїзничих

**обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского.**

**Замітка.** Поїзди поспішні визначені грубим друком. Нічні години від **6·00** вечером до **5·59** рано суть означені підчеркненем чисел мінутових.

## Приходять до Львова

на головний дворець:

З Кракова: **2$^{30}$**, 5$^{50}$, 7·25, **8$^{55}$**, 9·50, 1·10*), **1·30**, 5·45, **8$^{40}$**, 9$^{50}$.
*) З Тарнова.
З Підволочиск: 7·20, 12·00, **2$^{15}$**, 5·40, 10$^{30}$.
З Черновець: **12$^{20}$**, 5$^{45}$*), 8·05, 10·20*, **2$^{05}$**, 5·58, **6$^{40}$**, 9$^{30}$.
*) Із Станиславова. *) З Коломиї.
Зі Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, 11$^{00}$.
З Самбора: 8, 9·57, 2, 9$^{00}$.
З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50.
З Яворова: 8·05, 5.
З Вовкова: 1·35, 9·55.

На „Підзамче":

З Підволочиск: 7·01, 11·40, **2**, 5·15, 10$^{12}$.
З Вовкова: 8·07 *), 1·19, 3·26 *), 9$^{39}$.
*) З Винник.

На дворець „Львів-Личаків":

З Вовкова: 7·27 *), 1·01, 3·07 *), 8$^{21}$.
*) З Винник.

**Поїзди льокальні.**

З Брухович:
що дня: від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$ 8·15, 8$^{20}$.
„ $^{1}/_{6}$ до $^{30}/_{9}$ 3·27, 9$^{35}$.
„ $^{1}/_{7}$ до $^{30}/_{9}$ 5·30.
в неділї і р. к. сьвята: від $^{1}/_{5}$ до $^{31}/_{5}$ 3·27, 9$^{35}$.
З Янова:
що дня: від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$ 1·15, 9$^{25}$,
в неділї і р. к. сьвята: від $^{2}/_{5}$ до $^{12}/_{9}$ 10·10.
Зі Щирця: в неділї і р. к. сьвята від 30/5 до 12/9 10$^{15}$.
З Любіня: в неділї і р. к. сьвята від 16/5 до 12/9 11$^{45}$.
З Винник що дня 3·44.

## Відходять зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: **12$^{45}$**, 3$^{50}$, **8$^{25}$**, 8·40, **2$^{45}$**, 3·30 *) 6$^{12}$, **7**, 7·35, 11·15.
*) до Ряшева.
До Підволочиск: 6·20, 10·40, **2·16**, 8$^{00}$, 11$^{10}$.
До Черновець: **2$^{50}$**, 6·10, **9·10**, 9·35, **2·23**, 2·50*), 6$^{00}$*), 10·38.
*) до Станиславова, *) до Коломиї.
До Стрия: 7·30, 1·45, 6$^{55}$, 11·25.
До Самбора: 6, 9·05, 3·40, 10$^{45}$.
До Сокаля: 6·14, 11·05, 7$^{10}$, 11$^{35}$ *)
*) до Рави руск. (лиш в неділї).
До Яворова: 8·20, 6$^{30}$.
До Вовкова: 6·45, 2·35.

З „Підзамча".

До Підволочиск: 6·35, 11, **2·31**, 8$^{29}$, 11$^{32}$.
До Вовкова: 5$^{44}$*), 7·13, 1·30*), 2·52.
*) лиш до Винник.

З „Львів-Личаків".

До Вовкова: 6·03*), 7·32, 1·49*), 3·14.
*) лиш до Винник.

За редакцию відповідає: **Адам Краховецкий.**

# ОГОЛОШЕНЯ.



## КНИЖКИ

### на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительскої в Коломиї (Народ. Дім) і у всїх книгарнях в краю.

**I. Образкові книжочки для дїтий.**

Дїтвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелї дїтий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Лїтною порою, опр. 150 К.
Дїточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефунї 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелї чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

**II. Ілюстровані байки та оповідання.**

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Ґрімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове виданє бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокоруда: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і его славні подвиги, бр. 16 с.

**III. Книжки для шкільної молодїжи і для народу.**

Молитвенник народний, нове розширене виданє по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене виданє, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дїтий, (друге попр. виданя) бр. 30 с.
Гордїєнко: Картагинцї і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове виданє, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Днїпрова-Чайка, Коза-Дереза (дїточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. столїтя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужинї, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповіданя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю лїліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На річках, бр. 30 с., опр. 50 с
Марта Борецка, трете виданє, бр. 50 с., опр 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с, опр. 60 с.
О. Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвіна і, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвтів, ком. в 2. дїях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дївчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилї, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлїйскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Гумфрі (з анґлїйского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глїбів: Байки, бр. 10 с.
Істория куска хлїба (з французского), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплїнґ: В Джунґлях, бр. 1 К, опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповіданя, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Гулївера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з французского, перекл. А. Крушельвицкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24 „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 190 по 6 К.
Японські казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарнї З. Лозиньского під зарядом І. Недопада. (Телефон ч. 527).